

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 113.423 van 9 december 2002
in de zaken A. 48.417/IX-2824
51.657/IX-2825
51.658/IX-2826.**

In zake : Andreas VANHOOREN,
 die woonplaats kiest bij
 advocaat A. TALLON,
 kantoor houdende te BRUSSEL,
 Florencestraat 13

tegen :

1. de Vaste Wervingssecretaris, thans SELOR, vertegenwoordigd door de administrateur-generaal,
2. de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de minister van Justitie.

D E R A A D V A N S T A T E, I X e K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Andreas VANHOOREN op 29 september 1992 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van "de beslissing van de Vaste Wervingssecretaris (examenjury) dd. 31 juli 1992 waarbij (hij) niet geslaagd wordt verklaard voor het op 30 juni 1992 afgenomen mondelinge psychotechnische gedeelte van het vergelijkend overgangsexamen tot de graad van inspecteur en bij uitbreiding tot het proces-verbaal van de examenjury van hogervermelde proef" (de zaak G/A 48.417/IX-2824);

Gezien het verzoekschrift dat Andreas VANHOOREN op 13 mei 1993 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het koninklijk besluit van 15 februari 1993 waarbij Nancy REDANT, maatschappelijk werkster eerste klasse bij de gevangenis te Sint-Gillis, bevorderd wordt tot inspecteur op datum van 1 januari 1993 (de zaak G/A 51.657/IX-2825);

Gezien het verzoekschrift dat Andreas VANHOOREN op 13 mei 1993 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het koninklijk besluit van 15 februari 1993 waarbij Nicole DEBELS, eerstaanwezend politieassistent bij de

gevangeniste Ieper, bevorderd wordt tot inspecteur op datum van 1 januari 1993 (de zaak G/A 51.658/IX-2826);

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord (zaak A. 48.417/IX-2824);

Gezien de toelichtende memorie (zaak A. 51.657/IX-2825);

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord (zaak A. 51.658/IX-2826);

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur M. LEFEVER;

Gelet op de beschikking van 14 juni 1996 tot voeging van de zaken;

Gelet op de beschikking van 14 juni 1996 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van verzoeker;

Gelet op de beschikking van 8 oktober 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 2 december 2002;

Gehoord het verslag van staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van verzoeker, en van adviseur-generaal J. MOMMENS, die verschijnt voor de eerste verwerende partij;

Gehoord het gedeeltelijk eensluidend advies van eerste auditeur M. LEFEVER;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. In de loop van de eerste helft van 1992 organiseert het Vast Wervingssecretariaat een vergelijkend overgangsexamen tot de graad van inspecteur (rang 10) voor de Sociale Dienst (Centraal Bestuur) en voor de buitendiensten van het Bestuur der Strafinrichtingen van het ministerie van Justitie.

Het examen bestaat, zoals blijkt uit het examenreglement, uit een Algemeen gedeelte en een Bijzonder gedeelte. Dit laatste is nog onderverdeeld in een "mondeling gedeelte over bepaalde vakken" en een "mondelingpsychotechnisch gedeelte".

1.2. Verzoeker, vrijgesteld voor het Algemeen gedeelte, slaagt voor het mondeling gedeelte over bepaalde vakken maar mislukt op het mondeling psychotechnisch gedeelte. Hij behaalt slechts 10 punten op 20 daar waar 12 punten het vereiste minimum is.

Dit laatste wordt hem namens de Vaste Wervingssecretaris meegedeeld met een brief van 31 juli 1992.

1.3. Nicole DEBELS en Nancy REDANT slagen wel voor het vergelijkend examen. Ingevolge hun slagen worden zij bij koninklijke besluiten van 15 februari 1993 bevorderd tot inspecteur met ingang van 1 januari 1993. De benoemingsbesluiten worden bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 20 maart 1993;

2. de zaak G/A 48.417/IX- 2.824.

3. Overwegende dat verzoeker met het derde middel de onwettigheid vastgesteld kan zien van het gehele mondeling psychotechnisch examengedeelte; dat het eerste en het tweede middel daarentegen enkel kunnen leiden tot de vernietiging van de beslissing waarbij het resultaat van verzoeker in dat examengedeelte wordt vastgesteld; dat om die reden eerst het derde middel wordt onderzocht;

3.1. Overwegende dat verzoeker in dat middel de schending aanvoert van het redelijkheidsbeginsel, enerzijds doordat de jury die hem op het mondeling

psychotechnisch gedeelte van de examenproef beoordeeld heeft, gedeeltelijk bestond uit leden die niet de nodige beroepskwalificatie bezaten om die proef af te nemen en anderzijds doordat de psychotechnische proef niet voorafgegaan is door een "valabele en erkende psychologische test"; dat hij er op wijst dat hij in 1990 in een gelijkaardig examen een score van 15/20 behaalde en dat zijn huidige slecht resultaat (10/20) te wijten is aan "de willekeurige wijze waarop de examenjury samengesteld (was) en de proeven werden afgenomen";

3.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord stelt dat de jury voor het mondeling psychotechnisch gedeelte van het examen samengesteld werd overeenkomstig artikel 11 van het koninklijk besluit van 17 september 1969 betreffende de vergelijkende examens en de examens georganiseerd voor de werving en de loopbaan van het rijkspersoneel, dat verzoeker geen concrete gegevens aanbrengt van zijn bewering dat de jury niet competent was en dat de vertegenwoordigers van de syndicale organisaties ter zake geen opmerkingen hebben geformuleerd; dat zij, met betrekking tot de examenproef zelf, betoogt dat de Raad van State niet in de plaats van de examencommissie de waarde van de kandidaten kan beoordelen en dat verzoeker te gelegener tijd geen opmerking heeft geformuleerd over de inhoud die aan het psychotechnisch gedeelte van het examen is gegeven;

3.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord nog de volgende argumenten aanbrengt :

- de Raad van State kan, op grond van zijn marginaal toetsingsrecht, nagaan of de examenjury zodanig was samengesteld dat zij op het vlak van de beroepsbekwaamheid van haar leden voldoende waarborgen bood om de kandidaten op het psychotechnisch vlak te beoordelen; in dit geval bestond de jury uit een gevangenisdirecteur, die beschikt over een diploma waardoor kan verondersteld worden dat hij "aan selectie kan doen" -het diploma van licentiaat in de psychologische en pedagogische wetenschappen, afdeling pedagogie- maar die geen loopbaan en ervaring in die sector heeft ontwikkeld aangezien hij gevangenisdirecteur is geworden, belast met een boekhoudkundige taak en uit een maatschappelijk assistente, supervisor en antropologe, verbonden aan een Nederlandse sociale academie, die niet over de nodige beroepskwalificatie beschikte om te jureren in een

mondelinge psychotechnische proef en die niet vertrouwd is met de Belgische situatie inzake reclassering;

- het is niet duidelijk waarom er vóór het mondeling gesprek geen psychologische test afgenomen is, hoewel zulks in het "oorspronkelijk programma dat hem was toegestuurd vermeld was" en hoewel zulks afwijkt van de houding die het Vast Wervingssecretariaat gewoonlijk aanneemt door een overgangsexamen op te splitsen in een mondeling en een schriftelijk gedeelte, waarbij dan aan het mondeling gedeelte doorgaans "een geringere validiteit" wordt toegemeten;

- dat de vakbondsafgevaardigden geen opmerkingen hebben geuit is logisch aangezien zij niet bij de deliberatie aanwezig zijn en zij overigens onder druk stonden van een inspecteur van het ministerie van Justitie, aan wie zij hiërarchisch ondergeschikt zijn;

3.4. Overwegende dat verzoeker in zijn laatste memorie nog benadrukt dat het oorspronkelijk examenprogramma, dat het ministerie van Justitie aan de kandidaten had bezorgd, voorzag in een psychotechnisch gedeelte dat zou bestaan uit een schriftelijk (1 uur) en een mondeling gedeelte (30 minuten), maar dat de Vast Wervingssecretaris daar in de eindversie enkel het mondeling gedeelte van heeft overgehouden en dat hij, door aldus "een minimale invulling" te geven aan het begrip "psychotechnische test", in de loop van het examen de spelregels gewijzigd heeft; dat hij ook stelt dat de inhoud, die aan de psychotechnische test is gegeven, niet voldoet aan de criteria die daarvoor gelden en dat er in zijn geval niet eens gepeild is naar de kwaliteiten die noodzakelijk zijn voor een goede uitoefening van de functie; dat hij daar aan toevoegt dat, gelet op het 'vrijblijvend gesprek' dat het examen geworden is, er grote aandacht moet besteed worden aan de samenstelling van de examencommissie, in die zin dat psychotechnische proeven door psychologen moeten worden afgenomen terwijl in dit geval de wetenschappelijke vorming die de juryleden hebben gekregen -een jurylid was pedagoog, een ander lid maatschappelijk assistent en de kwalificatie van de voorzitter van de jury, een selectieadviseur bij het Vast Wervingssecretariaat, kan niet achterhaald worden- het hen niet mogelijk maakt om psychotechnische proeven af te nemen;

4.1.1. Overwegende dat uit de stukken van het dossier blijkt dat de examenjury voor het mondeling psychotechnisch gedeelte van het examen bestond uit de voorzitter K. GLABEKE, selectieadviseur bij het Vast Wervingssecretariaat

en uit twee leden, te weten J. VERCRUYSSSE, pedagoog en directeur bij het Vormingsinstituut voor Penitenciaire Kaders en M. CARION, maatschappelijk assistent-supervisor-antropoloog V.O. Nijmegen; dat de twee laatstgenoemde leden in de examenjury zijn opgenomen op voorstel van het Bestuur Strafinrichtingen van het ministerie van Justitie; dat verzoeker niet betwist dat de examenjury samengesteld is overeenkomstig het koninklijk besluit van 17 september 1969 betreffende de vergelijkende examens en examens georganiseerd voor de werving en de loopbaan van het Rijkspersoneel;

Overwegende dat in het kader van het aangevoerde middel de Raad van State enkel mag nagaan of de verwerende partij, bij de keuze van de juryleden, meer bepaald wat betreft de beoordeling van hun bekwaamheid om een psychotechnische proef af te nemen, kennelijk onredelijk heeft gehandeld;

4.1.2. Overwegende dat, blijkens de uitleg die de verwerende partij aan de auditeur-verslaggever heeft gegeven, de psychotechnische proef "tot doel had de overeenstemming van het profiel van de kandidaat met de vereisten van de functie evenals zijn motivatie en belangstelling voor het werkterrein te evalueren" en dat "tijdens dit persoonlijkheidsonderzoek, dat niet werd ondersteund door een psychologische test of door een voorafin te vullen vragenlijst, in hoofdzaak aan elke kandidaat (werd) gevraagd de kwaliteiten te omschrijven die onontbeerlijk zijn voor een goede uitoefening van de functie";

4.1.3. Overwegende dat jurylid VERCRUYSSSE houder is van het diploma van pedagoog en dat hij directeur is van het Vormingsinstituut van de Penitentiaire Kaders; dat jurylid CARION houder is van het diploma van maatschappelijk assistent en dat zij werkt als supervisor; dat voorzitter GLABEKE selectieadviseur bij het Vast Wervingssecretariaat is; dat met die diploma's en hoedanigheden voor ogen, niet besloten kan worden dat de verwerende partij kennelijk onredelijk heeft gehandeld wanneer zij de drie genoemde personen aanwees als lid van een jury voor een mondelinge proef waarin moet nagegaan worden of de kandidaten voldoen aan de functievereisten die aan het ambt van inspecteur bij de Sociale Dienst of bij de buitendiensten van het Bestuur Strafinrichtingen gesteld worden en of zij voldoende motivatie bezitten;

4.2.1. Overwegende dat verzoeker niet aantoonde dat de inhoud van de mondelinge psychotechnische proef vooraf bepaald werd, hetzij in het examenreglement, hetzij in enige andere beslissing van de verwerende partij; dat hij wel beweert dat het examenprogramma, dat hem oorspronkelijk was medegedeeld, voorzag in het afleggen van een schriftelijke psychologische test vooraleer het gesprek met de examenjury aan te vatten, maar dat hij daarvan niet het minste bewijs levert; dat de verwijzing naar vroeger ingerichte examens, waarbij die opsplitsing wel was gemaakt, niet relevant bij de onderhavige zaak betrokken kan worden, aangezien het

bestuur er niet toe verplicht is examens steeds op dezelfde wijze te blijven organiseren;

4.2.2. Overwegende dat het examenprogramma, zoals het door verzoeker zelf wordt voorgelegd, niet bepaalt over welke materie of vanuit welke doelstelling de kandidaten ondervraagd dienen te worden; dat de verwerende partij niet kennelijk onredelijk heeft gehandeld door aan de proef een eigen inhoud te geven, zoals hiervoor sub 4.1.2. aangeduid; dat verzoeker in wezen ook niet betwist dat het gesprek dat hij met de jury heeft gehad in dat kader kan gezien worden; dat, zo al met verzoeker aanvaard zou kunnen worden dat de examencommissie op die wijze een specifieke invulling gegeven heeft aan het begrip "psychotechnische proef" zoals dat in de omgangstaal wordt gebruikt, zulks nog niet volstaat om die handelwijze kennelijk onredelijk te bevinden;

4.3. Overwegende dat het middel in geen van zijn onderdelen gegrond is;

5.1. Overwegende dat verzoeker in het eerste middel de schending aanvoert van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen; dat hij, subsidiair, in het tweede middel stelt dat de bestreden beslissing niet op deugdelijke motieven berust; dat hij betoogt dat de brief van 31 juli 1992, waarmee hem werd medegedeeld dat hij met 10 punten op 20 niet geslaagd was in de psychotechnische proef, een aanfluiting is van de op het bestuur rustende formele motiveringsverplichting, terwijl de verwerende partij hem ook geen kennis heeft gegeven van enig stuk waaruit zou kunnen blijken welke deugdelijke redenen aan die beslissing ten grondslag ligt;

5.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de Vaste Wervingssecretaris er enkel toe gehouden is aan de kandidaten mede te delen welke resultaten zij hebben behaald op de verschillende examenonderdelen; dat zij van oordeel is dat de bestreden beslissing adequaat gemotiveerd is door het vermelden van de punten die verzoeker heeft behaald;

5.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord repliceert dat de desbetreffende proef geen kennisproef was, zodat louter de

verwijzing naar een behaald cijfer niet volstaat om zijn niet-slagen te motiveren, zeker nu het in casu een psychotechnische proef betreft over de geschiktheid van de kandidaat en die geschiktheid moeilijk in cijfers weer te geven is, dat er in elk geval een afweging moet gebeuren van de aanspraken van de kandidaten en hun al dan niet beantwoorden aan de vooropgestelde functiebeschrijving en functievereisten en dat hij in een voorgaand examen 15 punten op 20 behaalde;

Overwegende dat verzoeker daar in zijn laatste memorie aan toevoegt dat, in zijn visie, de leden van de examenjury de vereiste deskundigheid missen en dat bijgevolg louter de verwijzing naar de behaalde punten niet kan volstaan als motivering van het bestreden besluit;

6. Overwegende dat de twee middelen betrekking hebben op de examenuitslag van verzoeker; dat zij derhalve enkel tot de vernietiging van die persoonlijke uitslag kunnen leiden;

6.1. Overwegende dat verzoeker 10 punten op 20 heeft behaald op een mondelinge proef bestaande uit een gesprek dat erop gericht was de intrinsieke bekwaamheid en motivatie te toetsen van kandidaten voor het ambt van inspecteur bij de Sociale Dienst of bij de buitendiensten van het Bestuur Strafinrichtingen van het ministerie van Justitie; dat, vanuit formeel oogpunt, de bestreden beslissing daarmee afdoende gemotiveerd is;

6.2. Overwegende dat de proef geen kennisproef betreft; dat, gelet op de ruime beoordelingsbevoegdheid die de examencommissie in dergelijk geval heeft, alleen de verwijzing naar een puntencijfer de beslissing van de examenjury niet deugdelijk kan motiveren, inzonderheid wanneer, als te dezen, het aan de kandidaat toegekende cijfer zich bevindt in de buurt van het quorum dat vereist is om geslaagd te zijn; dat de materiële motiveringsverplichting er de examencommissie in dergelijk geval toe dwingt blijk te kunnen geven van de redenen die haar ertoe gebracht hebben een bepaald puntencijfer toe te kennen;

6.3. Overwegende dat de verwerende partij met haar brief van 30 juli 1992 aan verzoeker medegedeeld heeft dat hij niet geslaagd was in de psychotechnische proef aangezien hij 10 punten op 20 heeft behaald; dat het administratief

dossier van de zaak geen enkel stuk bevat waaruit opgemaakt kan worden waarom de commissie verzoeker slechts 10 punten op 20 heeft toegekend; dat de Raad van State dan ook niet kan uitmaken of de examencommissie binnen de grenzen van haar beoordelingsbevoegdheid is gebleven; dat het middel, gesteund op de afwezigheid van een deugdelijke grondslag, gegrond is; dat het moet leiden tot de vernietiging van de beslissing waarbij verzoeker niet geslaagd is verklaard in het mondeling psychotechnisch gedeelte van het vergelijkend overgangsexamen nr. BNF 91728A;

7. De zaken G/A 51.657/IX-2.825 en G/A 51.658/IX-2.826.

8. Overwegende dat verzoeker de vernietiging vordert van twee beslissingen houdende de benoeming tot inspecteur van twee laureaten van het examen; dat verzoeker die benoemingen onregelmatig vindt omdat zij steunen op het resultaat van een onregelmatig examen; dat hij, om de onregelmatigheid van het examen aan te tonen, het hierboven besproken derde middel in de zaak G/A 48.417/IX-2.824 herneemt; dat dit middel evenwel niet gegrond is; dat dienvolgens de beide annulatieberoepen niet gegrond zijn,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing van de Vaste Wervingssecretaris van 31 juli 1992 waarbij Andreas VANHOOREN niet geslaagd wordt verklaard voor het op 30 juni 1992 afgenomen mondelinge psychotechnische gedeelte van het vergelijkend overgangsexamen tot de graad van inspecteur.

Artikel 2.

De beroepen worden voor het overige verworpen.

Artikel 3.

De kosten van het beroep in de zaak A. 48.417/IX-2824, bepaald op 99,16 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

De kosten van het beroep in de zaak A. 51.657/IX-2825, bepaald op 99,16 euro, komen ten laste van verzoeker.

De kosten van het beroep in de zaak A. 51.658/IX-2826, bepaald op 99,16 euro, komen ten laste van verzoeker.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op
negen december 2000 en twee, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	L. HELLIN,	staatsraad,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

J. DE BRABANDERE.